

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ (КИЇВ)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (КИЇВ)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА (КИЇВ)
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА (ДРОГОБИЧ)
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ (КИЇВ)
ПВНЗ КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ (КИЇВ)
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (МАРІУПОЛЬ)
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РІВНЕ)
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ХЕРСОН)
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА (ЧЕРНІВЦІ)
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА (ІВАНО-ФРАНКІВСЬК)

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ СОЦІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ»

23–24 березня 2023 року

Київ 2023

УДК 316.7:008(477)(082)

T654

Редакційна колегія: **Виткалов Володимир Григорович**, кандидат педагогічних наук, професор; **Головей Вікторія Юріївна**, доктор філософських наук, професор; **Карась Ганна Василівна**, доктор мистецтвознавства, професор; **Лимаренко Лідія Іванівна**, доктор педагогічних наук, професор; **Оборська Світлана Валентинівна**, кандидат мистецтвознавства, професор; **Павлова Олена Юріївна**, доктор філософських наук, професор; **Петрова Ірина Владиславівна**, доктор культурології, професор; **Сабадаш Юлія Сергіївна**, доктор культурології, професор; **Чикарькова Марія Юріївна**, доктор філософських наук, професор.

Відповідальний секретар: **Пархоменко Ірина Ігорівна**, кандидат філософських наук, старший викладач

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 11 від «27» березня 2023 р.)*

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні»*

*(зареєстровано Міністерством освіти і науки України відповідно до листа
Інституту модернізації змісту освіти № 21/08-53 від 19.01.2023)*

Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 23-24 берез. 2023 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] ; редкол.: В. В. Виткалов, В. Ю. Головей, Г. В. Карась [та ін.]. Київ : КНУКіМ, 2023. 292 с.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність поданого тексту, за правильне цитування джерел і посилання на них, а також за інші відомості, розміщені в тезах.

Роботи авторів, які не мають наукового ступеня (вченого звання), узгоджено та затверджено науковими керівниками.

Тези репрезентують погляди авторів тексту, які можуть не збігатися із позицією упорядників і редакторів.

ISBN - 978-966-602-376-9

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2023

<i>Гайдукевич Катерина Анатоліївна</i> ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІВЕНТ-МЕНЕДЖЕРА.....	49
<i>Герчанівська Поліна Евальдівна</i> КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ЯК РЕСУРС СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	54
<i>Головей Вікторія Юріївна</i> ВІРТУАЛІЗАЦІЯ МУЗЕЙНО-ГАЛЕРЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ.....	57
<i>Головкова Маріанна Михайлівна</i> ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ КВІТКИ ЦІСИК.....	62
<i>Гололобов Сергій Миколайович</i> ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ КУЛЬТУРИ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ОНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	67
<i>Гончарова Олена Миколаївна</i> КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ ЛАВІНІЇ ФОНТАНИ В СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОМУ ДИСКУРСІ БОЛОНЬЇ.....	71
<i>Громлюк Дмитро Костянтинівич</i> МУЗЕЙНІ ПРАКТИКИ В СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОМУ ДИСКУРСІ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНИ.....	79
<i>Губернатор Олена Ігорівна</i> СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ІМЕРСИВНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРАКТИК У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ.....	84
<i>Гуменюк Тетяна Костянтинівна</i> СУЧАСНІ МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ «SUB SPECIE» ТРАВМУЮЧОГО ДОСВІДУ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ.....	88
<i>Гурова Інна Володимирівна</i> ПОПУЛЯРНА КУЛЬТУРА ЯК НОВЕ СМИСЛОТВОРЕННЯ.....	92

*Герчанівська Поліна Евальдівна,
доктор культурології,
професор кафедри культурології
та міжкультурних комунікацій,
Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв
ORCID ID: 0000-0003-3647-6265*

КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ЯК РЕСУРС СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Поява цифрових технологій кардинально змінила соціокультурну парадигму сучасного суспільства і спричинила лавинний біфуркаційний ефект у розвитку креативних індустрій. В основі цього феномену лежить *креативність*, яка ґрунтується на інтелектуальній діяльності з високою часткою впровадження інноваційних технологій, що дає змогу перетворювати ідеї на активи в будь-якій із творчих сфер (чи то візуальне або виконавче мистецтво, музика, дизайн, кінематограф тощо). Ці процеси детермінували появу «нового креативного класу» [1], найважливішою функцією якого є генерування нових ідей із творчим змістом у поєднанні з новими технологіями та економічною цінністю.

Уперше про креативні індустрії як про новий сектор економіки заговорили у Великобританії наприкінці 1990-х років із появою праці Джона Гоукінса «Креативна економіка: як люди заробляють на ідеях» [5], що стала, по суті, розгорнутим керівництвом з використання творчої енергії в сучасних економічних умовах.

Відтоді креативні індустрії в усьому світі зазнали значної трансформації: спостерігається їхній суттєвий зсув у бік економічної активності; розширюється спектр видів культурної продукції; зростає частка впровадження інноваційних технологій у виробництво. Зміни відбулись також в культурній політиці; відзначається зростання комунікаційних технологій; збільшуються витрати на рекламу [4]. Креативні індустрії стають дедалі значущішим джерелом доходу та зайнятості у світовій економіці, що особливо важливо в часи політичної та економічної нестабільності суспільства.

В Україні у довоєнний період найбільшу частину цього сегмента економіки становив ІТ-сектор (ігри, мобільні та комп'ютерні додатки, програми), тоді як інші види творчої діяльності, мали не такі вражаючі результати. Пандемія та війна з російським агресором завдали серйозного удару по креативній економіці: більшість працівників у цій сфері втратили роботу; частина з них виїхали за кордон через воєнні дії; різко зменшилась кількість замовлень і продажів продукції; за відсутності фінансування різко знизилась кількість інноваційних проєктів. Увесь цей комплекс проблем ставить перед українською спільнотою завдання розробити ефективну стратегію повоєнної культурної політики задля створення інтелектуального середовища, у якому можна було б надати творчості соціального та економічного виміру.

За прогнозами аналітиків, креативність стане найважливішим рушієм соціальних та економічних змін у наступні десятиліття [3], тож зупинимось на ключових напрямках відновлення сектору креативних індустрій у повоєнній Україні.

По-перше, необхідна чітка Концепція розвитку креативних індустрій для створення законодавчої бази стосовно організації та регулювання діяльності в цьому секторі економіки (стандарти, класифікатори економічної діяльності, податкові режими, пільги, які сприятимуть розвитку креативного бізнесу, законодавчі акти щодо захисту інтелектуальної власності тощо).

По-друге, важливим компонентом культурної політики повинна бути ефективна інвестиційна стратегія, спрямована на:

- відновлення фінансування Українського культурного фонду для виділення грантів на розвиток творчих проєктів та креативного бізнесу;
- створення грантових програм для підтримки: креативних фахівців, які повернулися в Україну та відновлюють діяльність після війни; суб'єктів господарської діяльності у сфері культури та креативних індустрій; стимулювання вироблення інноваційного культурного продукту; підтримки індивідуальних митців; підтримки міжнародного співробітництва у сфері культури та креативних індустрій.

По-третє, необхідне стимулювання ефективних форм просування продукції креативних індустрій на внутрішньому та міжнародному ринках. Центральна роль у цьому процесі відводиться медіаіндустрії. Перманентний розвиток інноваційних комунікаційних технологій, безперервне збільшення медіаохоплення дають змогу залучити в креативну економіку нових гравців, що робить співробітництво креативної та медіаіндустрій привабливим для просування культурної продукції. Тому в Концепцію розвитку креативних індустрій важливо включити пункти, що стосуються механізмів взаємодії цих секторів креативної економіки.

По-четверте, слід модифікувати парадигму системи підготовки кадрів, зокрема:

- реформувати систему освіти шляхом створення освітніх програм з акцентом на комерціалізацію творчості та підприємництво;
- перманентно освоювати нові цифрові технології за допомогою активного використання різноманітних форм додаткової освіти та самоосвіти (мережевих методів навчання, програм підвищення кваліфікації та професійної перепідготовки кадрів тощо);
- удосконалити стандарти освіти стосовно підготовки фахівців у сфері креативних індустрій.

Особливу увагу слід звернути на такі компетенції як здатність до володіння проривними технологіями та е-менеджментом – ефективним менеджментом, організованим за допомогою інформаційних технологій.

По-п'яте, ключовим питанням у розвитку креативних індустрій залишається посилення захисту інтелектуальної власності, оскільки сьогодні інтелектуальна власність набуває не лише наукової, культурної та комерційної цінності, але й асоціюється «з моральним престижем креативного митця» [2].

Кожен із цих аспектів орієнтований на відпрацювання і впровадження нормативних принципів подальшого розвитку вітчизняних креативних індустрій. Важливу роль у створенні Концепції можуть відіграти соціокультурні

дослідження динаміки організації виробництва і праці в цій сфері, ринку збуту продукції, а також аналіз соціальних відносин у цьому секторі економіки та взаємодії креативних і медіаіндустрій.

Список використаних джерел:

1. Florida R. The Rise of the Creative Class: And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life. *Canadian Public Policy*. 2003. Vol. 29, No. 3, pp. 378–379.
2. Garnham N. From cultural to creative industries. *International Journal of Cultural Policy*. 2005. Vol. 11. No.1. P.15–29. DOI:10.1080/10286630500067606
3. Hartley J. Innovation in Governance and Public Services: Past and Present. *Public Money & Management*. 2005. Vol. 25. No.1. P. 27–34. DOI:10.1111/j.1467-9302.2005.00447.x
4. Hesmondhalgh D. The Cultural Industries. 4th edition: London: SAGE, 2019. 360 p.
5. Howkins J. The Creative Economy: How People Make Money from Ideas. 2nd edition. London: Penguin, 2013. 288 p.

*Головей Вікторія Юрївна,
доктор філософських наук,
професор кафедри культурології
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
ORCID ID: 0000-0002-8224-5970*

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ МУЗЕЙНО-ГАЛЕРЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Сучасні дослідники одностайні у твердженні, що з розвитком цифрових технологій віртуальна реальність стає простором людського існування, у якому людина реалізує свої різноманітні потреби. Потужними темпами віртуалізуються культурні процеси, водночас процеси художнього виробництва і презентації мистецтва. Художні музеї і галереї активно оцифровують свої колекції, презентуючи цифрові зображення художніх творів у віртуальних галереях або на власних вебсайтах.

Саме цифровізація обумовлює специфіку віртуального виміру сучасної культури. Поняття «цифровізація» (digitalization) вживається в різних

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ СОЦІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ»

23–24 березня 2023 року

Упорядник:

Оборська Світлана Валентинівна

Літературна редакція:

Котляренко Світлана Василівна

Технічні редактори:

Головкова Маріанна Михайлівна
Шибєр Оксана Олександрівна

Дизайн:

Козловська Марина Вікторівна

Верстка:

Ковбель Вікторія Русланівна

Підписано до друку 28.04.2023
Формат 70x100/16
Друк офсетний. Наклад 300 прим.
Ум. друк. арк. 23,72. Обл. вид. арк. 14,20.
Замовлення № 5105.

Видавничий центр КНУКіМ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК №4776 від 09.10.2014.